

Stop de diabetes-tsunami in Nederland

De Tweede Kamer
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
T.a.v. dhr. R. Plasterk, informateur
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: stop de diabetes-tsunami in Nederland

Amersfoort, 15 januari 2024

Geachte heer Plasterk,

Nederland zit in een diabetescrisis. Ruim 1,1 miljoen mensen in Nederland² hebben diabetes type 2 en 1,1 miljoen mensen lopen grote risico om deze ziekte te krijgen. Door een gezonde leefstijl verkleinen mensen het risico op overgewicht en daarmee de kans op diabetes type 2. Dit is belangrijk omdat de ziekte een enorme invloed heeft op hun dagelijks leven. Mensen met diabetes hebben een slechtere kwaliteit van leven en de helft krijgt gezondheidsproblemen zoals hart- en vaatziekten. Ook zorgt de ziekte voor uitval op het werk en nóg meer druk op de zorg en de maatschappij. Doen we niets, dan krijgt één op de drie mensen van 45 jaar of ouder in de toekomst diabetes type 2. Daarom moeten we nú in actie komen om deze diabetes-tsunami te stoppen.

U kan met het nieuwe regeerakkoord het verschil maken voor een grote groep: mensen met diabetes. Wij vragen u om de komende periode aandacht te besteden aan:

1. Maak leefstijl de eerste behandeloptie voor mensen met diabetes type 2

Met een gezonde leefstijl hebben veel mensen met diabetes type 2 minder of geen medicijnen meer nodig. Een persoonsgerichte leefstijlbehandeling verbetert niet alleen de gezondheid en kwaliteit van leven, maar draagt ook bij aan een vitalere werkvloer, lagere zorgkosten, minder belasting van het zorgpersoneel en een gezondere samenleving. Ondanks de nadruk op leefstijl als behandeling in Kabinet-Rutte IV¹, is het een gemiste kans dat diabetes type 2 geen specifieke aandacht heeft gekregen. De gezondheidswinst en bewezen effectieve leefstijlbehandelingen van deze groep moeten dienen als logische en gevorderde voorbeeldcase. Daarom vragen wij de onderhandelende partijen om in het regeerakkoord op te nemen dat passende leefstijlzorg (GLI+++)¹ voor mensen met diabetes type 2 [beschikbaar, betaalbaar en een bouwsteen van de zorg](#) wordt.

2. Kies voor een gezonde generatie

In het Nationaal Preventie Akkoord zijn maatregelen afgesproken door de overheid, preventiepartners en het bedrijfsleven om de toename van overgewicht aan te pakken. Helaas blijkt uit RIVM-rapportages dat de doelen bij lange na niet worden gehaald. Als we zo doorgaan, is in 2040 twee op drie mensen te zwaar. En overgewicht vergroot de kans op diabetes type 2.

Dit terwijl driekwart van de volwassen Nederlanders vindt dat de landelijke politiek meer aandacht moet hebben voor het beschermen en bevorderen van de gezondheid van kinderen en jongeren. We weten welke maatregelen effectief zijn. Hoe we kinderen kunnen laten opgroeien tot gezonde volwassenen. Dit kan als we een beweegrijke en een gezonde voedselomgeving creëren. Maak gezond gemakkelijk én kies in het coalitieakkoord voor een gezonde generatie. Dat is niet alleen goed voor onze kinderen, maar ook voor Nederland. Voor onze economie én onze gezondheidszorg.

¹ [Kamerbrief Coalitiemiddelen voor onderzoek naar en de aanpak van dementie, obesitas en kanker \(2022\)](#)

Stop de diabetes-tsunami in Nederland

Bestaanszekerheid begint bij gezonde voeding

Wij vragen u dan ook om een pakket aan maatregelen op te nemen in het coalitieakkoord, zoals gezonde voeding goedkoper maken. Gezonde voeding is vaak duurder dan ongezonde voeding en met de huidige inflatie raakt dit kwetsbare gezinnen nog eens extra. Om de gezondheidskloof te dichten moet gezonde voeding goedkoper en aantrekkelijker worden.

Tot slot: voor het stoppen van de diabetes-tsunami is een integrale benadering noodzakelijk: gezondheidsbeleid is per definitie beleid van meerdere ministeries. Ons uitgangspunt is daarom 'health in all policies'. Daarbij komt dat de investeringen in gezondheid en (curatieve) preventie op dit moment in geen verhouding staan tot de investeringen in zorg. Wij roepen dan ook op om hierin structureel te investeren.

Kortom, als we de handen ineenslaan, kunnen we de diabetes-tsunami een halt toeroepen. Doet u ook mee? Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u ons bereiken via l.schreuder@diabetesfonds.nl.

Met vriendelijke groet,

Diena Halbertsma

Directeur Diabetes Fonds en voorzitter Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie